

Telen met toekomst is door PPO en DLV Plant bv ontwikkeld in opdracht van LNV

Nieuwsbrief nr. 7

Juni 2005

In het praktijknetwerk Telen met toekomst werken agrarische ondernemers samen met PPO en DLV Plant aan duurzame bedrijfssystemen voor akkerbouw, vollegrondsgroenteteelt, bloembollen, fruitteelt, boomteelt en glastuinbouw. Het project wordt gefinancierd door het ministerie van LNV. Via deze nieuwsbrief wordt u op de hoogte gehouden van actuele ontwikkelingen. U kunt zich voor deze nieuwsbrief aanmelden via www.telenmettoekomst.nl of een mail sturen naar info@telenmettoekomst.nl

Klik [hier](#) als u deze nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen

Inhoud:

- ☞ [Algemeen](#)
  - [Ervaringen met Best Practices gewasbescherming beschreven](#)
  - [Samenwerking met diverse ketenpartijen en belanghebbenden](#)
  - [Nieuwsbrief scoort goed](#)
- ☞ [Akkerbouw & Vollegrondsgroente](#)
  - [Korting op stikstofbijmeststelsel](#)
  - [Zaadcoating zorgt voor reductie insecticiden](#)
  - [Veel belangstelling voor Gewis](#)
  - [Demoavond geïntegreerde teelt van koolgewassen](#)
- ☞ [Mais](#)
  - [Maïsdemo's voor schoon grond- en oppervlaktewater](#)
- ☞ [Boomteelt](#)
  - [Extra steun voor boomteeltgroep in de regio Boskoop](#)
- ☞ [Bloembollen](#)
  - [Checklist emissieroutes bolontsmettingsmiddelen](#)
- ☞ [Fruitteelt](#)
  - [Minder perenbladvlo met kleipreparaat](#)
- ☞ [Glastuinbouw](#)
  - [Beleidsstafel in Venlo](#)
  - [Gaas in luchtramen](#)

Algemeen

Ervaringen met Best Practices gewasbescherming beschreven

In het teeltseizoen 2004 is op de deelnemende bedrijven van Telen met toekomst de nodige ervaring

opgedaan met de Best Practices gewasbescherming. Per sector is vastgesteld hoeveel deelnemers gewerkt hebben met de verschillende Best Practices en wat hun ervaringen ermee zijn geweest. Deze sectorale rapportages zijn per 1 juli op de website van Telen met toekomst te vinden. Bovendien is er dan op de website een korte algemene beschrijving per sector te vinden van de voortgang op het gebied van gewasbescherming in 2004.

Up

Samenwerking met diverse ketenpartijen en belanghebbenden

Op de website van telen met toekomst is per 1 juli tevens een overzicht te vinden van de contacten met diverse ketenpartijen en belanghebbenden. Dit overzicht geeft weer met welke partijen gesproken is, of er een dialoog op gang gekomen is en welke gezamenlijke acties ondernomen zijn om de Best Practices samen te verspreiden. Het overzicht geeft de stand van zaken tot eind maart 2005 weer.

Up

Nieuwsbrief scoort goed

De nieuwsbrief Telen met toekomst wordt goed gewaardeerd. Op de enquête die in maart is verstuurd, kwamen 59 reacties binnen. De lezers belonen de nieuwsbrief met een gemiddeld cijfer van een 7. Berichten over de eigen sector of het eigen werkterrein spreken het meest aan.

Up

Akkerbouw & Vollegrondsgroente

Korting op stikstofbijmeststelsysteem

Ruim de helft van het aantal akkerbouwers uit de praktijkgroepen in Zuidwest Nederland neemt dit jaar deel aan het stikstofbijmeststelsysteem (aardappelmonitoring). De coöperatie CZAV geeft de deelnemers aan Telen met toekomst dit jaar een korting op de prijs.

Standaard wordt in de teelt van consumptieaardappelen 2/3 van de stikstofgift als basis gegeven en 1/3 van de gift bij de knolzetting. Het stikstofbijmeststelsysteem kan een goede methode zijn om op maat te bemesten. Uit onderzoek blijkt dat op basis van het stikstofbijmeststelsysteem in sommige jaren een besparing van stikstof mogelijk is zonder dat dit opbrengst kost en dat een betere kwaliteit (onderwatergewicht) kan worden gerealiseerd. Zeker met de nieuwe mestnormen is het belangrijk om te weten welke bijmestgift werkelijk nodig is. Een eventuele besparing kan dan worden benut voor gewassen of rassen die juist meer stikstof nodig hebben. Meer informatie Hanja Slabbekoorn, hanja.slabbekoorn@wur.nl

Up

Zaadcoating zorgt voor reductie insecticiden

Door inzet van een zaadcoating in sla en andijvie hoeven telers van bladgewassen nauwelijks nog middelen tegen luis in te zetten. Dit is de ervaring van verschillende deelnemers uit het praktijknetwerk Telen met toekomst.

Dit jaar is er een vrijstelling voor het gebruik van een zaadcoating op basis van de werkzame stof imidacloprid in de teelt van andijvie. De vrijstellingsperiode loopt van 1 mei tot 30 september. Voor de diverse slasoorten was er al langer een toelating. Het merendeel van de bladgewassentelers binnen Telen met toekomst gebruikt dit jaar gecoat zaad. In plaats van vrijwel wekelijks spuiten tegen luis, wordt nu nog alleen gespoten als luis wordt waargenomen. De meeste telers hoeven nu nog slechts 1 à 2 keer aan het eind van de teelt tegen luis te spuiten. Bladgewassentelers zijn zeer tevreden over deze aanpak.

Meer informatie bij Jacques Rovers, jacques.rovers@wur.nl

Up

Veel belangstelling voor Gewis

Akkerbouwers en groentetelers hebben veel belangstelling voor Gewis online. Circa 24 deelnemers aan Telen met toekomst hebben zich onlangs nieuw bij Opticrop aangemeld om voor een

gereduceerd tarief kennis te kunnen maken met het systeem.

Via Gewis online kunnen telers op internet kijken op welk tijdstip van de dag je het beste een bepaald middel kunt spuiten. Als de omstandigheden gunstig zijn, kan in sommige gevallen de dosering omlaag. Veel telers en intermediairen maken al langer gebruik van het systeem. Zij hebben binnen Telen met toekomst aangegeven dat het systeem goed werkt en dat het gebruik verder gestimuleerd dient te worden. Deelnemers aan Telen met toekomst hebben daarom van Opticrop de kans gekregen om tegen een gereduceerd tarief kennis te maken met dit online adviesprogramma. Meer informatie bij Jacques Rovers, jacques.rovers@wur.nl of Hanja Slabbekoorn, hanja.slabbekoorn@wur.nl

Up

Demoavond geïntegreerde teelt van koolgewassen

Telen met toekomst organiseert 25 augustus van 18.00 tot 22.00 uur een thema avond over de geïntegreerde teelt van koolgewassen. De bijeenkomst wordt gehouden op het bedrijf Pé Weel op Geerling 24 in Stedebroec. Hier zijn verschillende demonstratievelden aangelegd

- Stikstofbemesting in Broccoli en Boerenkool
- Gewasbescherming: vergelijking Zaadcoating en traybehandeling
- De invloed van plantafstanden op aantasting van Mycosphaerella in boerenkool
- Mechanische onkruidbestrijding in koolgewassen maakt chemische onkruidbestrijding overbodig?

Naast de demonstratievelden is er een minibeurs voor leveranciers van adviezen, machines, bestrijdingsmiddelen en meststoffen.

Meer informatie Coen Knook. n.g.knook@dlv.nl of Jan Paauw, jan.paauw@wur.nl

Up

Maïs

Maïsdemo's voor schoon grond- en oppervlaktewater

De gewasbeschermingsfirma's Agerland, Bongers 'Agro' en Vlamings hebben samen met Telen met toekomst een aantal demo's aangelegd op maïspcelen om samen te werken aan schoon grond- en oppervlakte water. Het initiatief wordt gesteund door Waterschap Aa en Maas.

Maïsmiddelen op basis van terbutylazin (Terbutylazin, Laddok N en Lido) en dimethenamid (Frontier) worden regelmatig aangetroffen in het oppervlaktewater in het gebied Aa en Maas. Omdat alle partijen graag willen werken aan een probleem dat ook echt een probleem is, hebben de gewasbeschermingsfirma's voor een aantal van hun klanten een plan gemaakt waarbij de genoemde middelen worden gemeden. Hiervoor in de plaats worden andere onkruidbestrijdingsmiddelen ingezet. Ook wordt de bemesting uitgevoerd binnen de normen zoals deze vanaf 2006 gaan gelden. Naast de demo's bij klanten is een gezamenlijke demo aangelegd in Landhorst met verschillende middelencombinaties. De resultaten zijn te bezichtigen op de praktijkmiddag op 29 juni. Van de achtergronden en gekozen strategieën voor onkruidbestrijding en bemesting verschijnt ook een brochure als naslagwerk.

Meer informatie Brigitte Kroonen – Backbier, brigitte.kroonen@wur.nl of www.telenmettoekomst.nl

Up

Boomteelt

Extra steun voor boomteeltgroep in de regio Boskoop

De boomteeltgroep in de regio Boskoop krijgt voor een periode van ruim een jaar extra financiële ondersteuning voor kennisverspreiding. Door een bijdrage uit de POP-regeling (plattelandontwikkeling) krijgen groepsleden meer begeleiding bij hun kennisontwikkeling. Er worden kleine experimenten en demonstraties rondom de Best Practices opgezet. Het rijke scala aan bedrijfsresultaten dat dit op zal leveren, wordt actief gecommuniceerd met de collega-boomtelers in de regio, de toeleveranciers, adviseurs en andere betrokkenen. Zo kan een grote groep actief kennis nemen van de geïntegreerde maatregelen en de positieve effecten ervan op de waterkwaliteit.

Meer informatie bij Jacob Dogterom j.dogterom@dlv.nl

Up

Bloembollen

Checklist emissieroutes bolontsmettingsmiddelen

Uit gesprekken met waterkwaliteitsbeheerders in Noord- en Zuid-Holland blijkt dat bolontsmettingsmiddelen nog te vaak in het oppervlaktewater voorkomen. Telen met toekomst heeft daarom het initiatief genomen om een checklist voor kwekers op te stellen. Samen met kwekers en de gewasbeschermingshandel zijn de belangrijkste emissieroutes van bolontsmettingsmiddelen in kaart gebracht. Tijdens de bolontsmetting op het bedrijf en het transport zijn er verschillende aanwijsbare momenten waarop de middelen via onder andere verhardingen en regenwater in de sloten terecht kunnen komen. Op de checklist zijn deze momenten helder in kaart gebracht en vergezeld van duidelijke adviezen om de emissie te beperken.

De checklist is tot stand gekomen met behulp van financiering van de provincies Noord en Zuid-Holland. De gewasbeschermingshandel verspreidt de checklisten onder de bollenkwekers. Inmiddels is er ook uit andere regio's interesse getoond in de checklist.

Meer informatie bij Stefanie de Kool stefanie.dekool@wur.nl

Up

Fruitteelt

Minder perenbladvlo met kleipreparaat

Op perenbomen die in het voorjaar zijn bespoten met het kleipreparaat Surround wordt momenteel minder perenbladvlo waargenomen dan op bomen die niet zijn behandeld met dit kleipreparaat. De bomen zijn minder aantrekkelijk voor perenbladvlo om haar eitjes op af te zetten. Dit komt tot nu toe naar voren uit de demonstratieproeven die worden gehouden op drie bedrijven die deelnemen aan Telen met toekomst.

De bestrijding van perenbladvlo is een groot knelpunt en dit knelpunt dreigt nog groter te worden als het gewasbeschermingsmiddel Mitac vanaf 1 juli 2007 niet meer is toegelaten. Binnen Telen met toekomst wordt daarom dit jaar gekeken naar nieuwe oplossingen. Er zijn verschillende demonstratieproeven opgezet. Naast het effect van Surround wordt ook gekeken naar de werking van het nieuwe middel Envidor.

Meer informatie Pieter Aalbers, p.a.w.m.aalbers@dlv.nl

Up

Glastuinbouw

Beleidstafel in Venlo

Op 30 maart heeft Telen met toekomst een bijeenkomst georganiseerd voor partijen die direct of indirect betrokken zijn het gewasbeschermingsbeleid en de gewasbeschermingspraktijk in de glastuinbouw (o.a. convenantpartners). Deze bijeenkomst, genoemd 'Beleidstafel' vond plaats in Venlo en startte met een rondleiding in kleine groepjes op het chrysantenbedrijf van één van de Tmt-telers. In de kas werden een aantal 'best practices' voor geïntegreerde teelt gepresenteerd en bediscussieerd. Vervolgens werd er op de veiling in twee groepen verder gepraat over de mogelijkheden en belemmeringen voor de best practices, en de rol die deelnemers kunnen spelen bij de implementatie van de best practices. De deelnemers waren na afloop enthousiast over de vorm en de inhoud van de bijeenkomst. Binnenkort verschijnt een verslag met vervolgcities. Dit was de eerste van een serie beleidstafels die Tmt voor alle sectoren gaat organiseren.

Meer informatie René van Paassen, rene.vanpaassen@wur.nl

Up

Gaas in luchtramen

Gaas in de luchtramen is één van de Best Practices voor komkommer. Deze maatregel voorkomt het invliegen van plagen. Keerzijde is de lichtonderschepping en warmer en vochtiger worden van het klimaat, wat effect kan hebben op plantgroei, productie en schimmeldruk. Om verder te discussiëren over de voor- en nadelen van deze maatregel zijn de telers uit het praktijknetwerk komkommer op bedrijfsbezoek geweest bij Plantenkwekerij van der Lugt in Bergschenhoek. Dit bedrijf is voor een groot deel begaasd.

De chrysantengroep is recent uitgebreid met een 7e bedrijf dat gaas in de ramen heeft, zodat er binnen deze groep ervaringen worden opgedaan met deze Best Practice. Tijdens een bijeenkomst in mei was ook een leverancier uitgenodigd voor een discussie over gaas. De discussiepunten verschilden niet veel van die bij de komkommertelers. Het belangrijkste nadeel is dat door het gaas onder bepaalde klimaatomstandigheden (m.n. warm weer) de planning nogal kan afwijken van 'normaal'. Voor chrysant is dat een groot nadeel – voor andere gewassen zoals roos mogelijk niet. Meer informatie René van Paassen, rene.vanpaassen@wur.nl

Up